

12.1.1 Το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο, κατά τον τρόπο και τον χρόνο που αναφέρεται στο παρόν Άρθρο, την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα θεωρούμενο από το Δημόσιο ως απαραίτητο για την εκτέλεση του Έργου, χωρίς οποιαδήποτε σχετική πληρωμή ή άλλη πληρωτέα επιβάρυνση του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή.

12.1.2 Ειδικότερα το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο την Ελεύθερη Χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ως κατωτέρω:

(i) Υφιστάμενα Τμήματα:

Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο Παραχωρησιούχος έχει:

- (a) υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης Α΄ Φάσης,
- (b) παραδώσει στο Ελληνικό Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης,
- (c) υποβάλει τις σχετικές ασφαλιστικές συμβάσεις,
- (d) καταρτίσει τις συμφωνίες του Άρθρου 23.4, καθ' ό μέρος αφορούν στα Υφιστάμενα Τμήματα.

Η ημερομηνία υπογραφής του πρωτοκόλλου του Άρθρου 12.1.3 για την παράδοση των Υφισταμένων Τμημάτων αποτελεί την Ημερομηνία Έναρξης της Περιόδου Λειτουργίας του Έργου (η «Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας»). Η εκ μέρους του Δημοσίου αδικαιολόγητη άρνηση ή καθυστέρηση υπογραφής του πρωτοκόλλου του Άρθρου 12.1.3, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης και Γεγονός Ευθύνης του Δημοσίου.

(ii) Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου:

Για τα Νέα Τμήματα Παραχωρησιούχου, για την κατασκευή των οποίων απαιτούνται απαλλοτριώσεις, η προθεσμία παράδοσης ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, με την εξαίρεση των χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο ή σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τους οποίους θα καταστήσει διαθέσιμους σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 12.1.2.(i).

(iii) Νέα Τμήματα Δημοσίου:

(a) Τμήμα Αθήναιο - Λεύκτρο:

Η προθεσμία παράδοσης του τμήματος αυτού ορίζεται μέχρι τις 30-06-2009.

(b) Τμήμα Παραδείσια - Τσακώνα:

Η προθεσμία παράδοσης του τμήματος αυτού ορίζεται μέχρι τις 30-06-2010.

12.1.3 Η διάθεση από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο της Ελεύθερης Χρήσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου ή τμήματος αυτού, προϋποθέτει έγγραφο αίτημά του Παραχωρησιούχου και καταχωρείται σε ειδικό πρωτόκολλο υπογραφόμενο από το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο. Κατ'εξαίρεση για τα Νέα Τμήματα Δημοσίου του Άρθρου 12.1.2 (iii), η διάθεσή τους συντελείται με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παραλαβής Νέων Τμημάτων Δημοσίου, σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 6.7.

12.1.4 Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να εξασφαλίζει την Ελεύθερη Χρήση από τον Παραχωρησιούχο του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου τον οποίο καταλαμβάνει το ΕΠ όπως επίσης και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν. Την αντίστοιχη υποχρέωση αναλαμβάνει το Δημόσιο για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου που καταλαμβάνουν τα Τοπικά Έργα καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου – Μελετών Κατασκευών. Ο Χώρος Εκτέλεσης του Έργου δεν θα χρησιμοποιηθεί από τον

Παραχωρησιούχο για κανένα άλλο σκοπό παρά μόνο για την εκτέλεση του Έργου.

12.1.5 Όλες οι απαλλοτριώσεις, οι οποίες απαιτούνται για το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου, συντελούνται με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του Δημοσίου. Ειδικότερα, στην περίπτωση κατά την οποία τεκμηριωμένα απαιτηθούν Συμπληρωματικοί Χώροι, σύμφωνα με Μελέτη που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος και θα εγκριθεί σύμφωνα με την παρούσα, για τη διαμόρφωση σταθμών διοδίων, το Δημόσιο θα προχωρήσει στις εν λόγω απαλλοτριώσεις. Οι δαπάνες απαλλοτρίωσης βαρύνουν το Δημόσιο και οι χώροι αυτοί θα εντάσσονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου. Οι ανωτέρω συμπληρωματικές απαλλοτριώσεις θα συντελούνται από το Δημόσιο εντός προθεσμίας που θα μετράται από την έγκριση της σχετικής μελέτης και την υποβολή από τον Παραχωρησιούχο κτηματολογίου και πλήρους φακέλου:

- (i) Για απαλλοτριώσεις εκτός Σχεδίου Πόλεως: Δώδεκα (12) μήνες.
- (ii) Για απαλλοτριώσεις που απαιτούν τροποποίηση Ισχύοντος Σχεδίου Πόλεως: Δέκα οκτώ (18) μήνες.

12.2 Πρόσθετοι Χώροι

12.2.1 Σε περίπτωση κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος και για τους σκοπούς εκτέλεσης των Κατασκευών της Περιόδου T1 χρειασθεί οποιοδήποτε χώρο πρόσθετο στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (οι «Πρόσθετοι Χώροι»), θα αποκτήσει τη χρήση του χώρου αυτού με δικές του δαπάνες και κίνδυνο. Οι προαναφερθέντες Πρόσθετοι Χώροι θα χρησιμοποιηθούν μόνο ως πρόσθετοι χώροι για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης αχρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών.

12.2.2 Υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος θα αποδείξει, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα πιστοποιήσει στο Δημόσιο κατά τρόπο ευλόγως ικανοποιητικό για αυτό ότι οι Πρόσθετοι Χώροι είναι απαραίτητοι για το Έργο, το Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο την εύλογη

συνδρομή του στην απόκτηση των Πρόσθετων Χώρων (αλλά το Δημόσιο δεν θα είναι υποχρεωμένο να προβεί σε αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ή να εξασκήσει καμία παρομοίου είδους εξουσία για την απόκτηση των Προσθέτων Χώρων και/ή των σχετικών με αυτούς δικαιωμάτων). Μετά την παροχή της συνδρομής αυτής εκ μέρους του Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος θα οφείλει, ύστερα από γραπτό αίτημα του Δημοσίου συνοδευόμενο με παραστατικά των αιτούμενων εξόδων ή δαπανών, να αποζημιώσει το Δημόσιο για κάθε δαπάνη ή έξοδο που επιβάρυνε το Δημόσιο ή οποιαδήποτε σχετική Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με το παρόν Άρθρο.

- 12.2.3 (i) Εάν οποιοσδήποτε Πρόσθετος Χώρος ανήκει στο Δημόσιο, και επιτρέπεται η χρήση για την οποία τον προορίζει ο Παραχωρησιούχος, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιήσει την ανάγκη για τον Πρόσθετο Χώρο και τη διάρκεια αυτής, τότε το Ελληνικό Δημόσιο θα διαθέσει τον χώρο αυτό στον Παραχωρησιούχο χωρίς κανενός είδους αντάλλαγμα.
- (ii) Με τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία είναι αναγκαίοι οι εν λόγω Πρόσθετοι Χώροι, ο Παραχωρησιούχος θα τους επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν αποκατάστασής τους σύμφωνα με μελέτη που θα εγκριθεί βάσει των όρων της παρούσας Σύμβασης.
- (iii) Αφού ειδοποιήσει εγκαίρως το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αφαιρέσει οποιεσδήποτε Προσωρινές Κατασκευές από τους εν λόγω Πρόσθετους Χώρους που θα παραδοθούν στο Δημόσιο, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου το Ελληνικό Δημόσιο θα έχει ειδοποιήσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο ότι έχει αποφασίσει πως ορισμένες ή και όλες από αυτές τις Προσωρινές Κατασκευές (εκτός από τον εξοπλισμό και τα κινητά περιουσιακά στοιχεία) μπορούν να παραμείνουν. Όταν το Ελληνικό Δημόσιο προβαίνει σε ανάλογη έγγραφη ειδοποίηση, οι προαναφερόμενοι Πρόσθετοι Χώροι

θα παραδίδονται στο Ελληνικό Δημόσιο σε κατάσταση «όπως είναι και ευρίσκονται» και χωρίς καμία επιβάρυνση, ο δε Παραχωρησιούχος δεν θα έχει καμία απαίτηση ή δικαίωμα κατά του Ελληνικού Δημοσίου εκ της αιτίας αυτής.

12.3 Καθυστέρηση Διάθεσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου

Η εκ μέρους του Δημοσίου καθυστέρηση στη διάθεση οποιουδήποτε τμήματος του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, υπό τους όρους και εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στο παρόν Άρθρο 12 και εφ' όσον πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις των Άρθρων 26.1 και 26.5 αποτελεί αντίστοιχα Γεγονός Καθυστέρησης ή /και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

12.4 Παράδοση Νέων Τμημάτων Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο

Τα Νέα Τμήματα Δημοσίου παραδίδονται στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 6.7 της παρούσας

12.5 Επιστροφή του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου

Κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης ή μετά την καταγγελία της παρούσας Σύμβασης, ο Παραχωρησιούχος θα επιστρέψει στο Δημόσιο το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου χωρίς καμία επιβάρυνση και ελεύθερο κατοχής και, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με το Άρθρα 29.3 και 30.3 (Αποτελέσματα Καταγγελίας) ή 28.2 (Επιστροφή του Έργου).

13. Αρχαιότητες

13.1 Ο Παραχωρησιούχος αναγνωρίζει ότι από τα υφιστάμενα στοιχεία προκύπτει ότι το Έργο παρουσιάζει σημαντικές πιθανότητες να αποκαλυφθούν Αρχαιολογικά Ευρήματα στις περιοχές:

- (i) Αρχαιολογικός Χώρος Αρχαίας Αυθείας και κλασσικής πόλεως Θουρίας κοινότητα Αιπείας και Αμφίας Νομού Μεσσηνίας,
- (ii) Λουτρά Αυθείας,
- (iii) Περιοχή Ακοβίτικα Νομού Μεσσηνίας,
- (iv) Περιοχή Αγ. Ιωάννου Κυπαρισσίου (ίχνη οικισμού αρχαϊκών χρόνων και λείψανα γεωμετρικής περιόδου) (χ.θ 15+100 έως 16 + 200),

- (v) Λόφος Παναγίας (γέννηση Σουλαρίου) (χ.θ. 5.800 έως χ.θ. 5.850 του τμήματος Λεύκτρο – Σπάρτη),
- (vi) Περιοχή Υδραγωγείου Ρωμαϊκής Σπάρτης (χ.θ. 1 +250 έως χ.θ. 1 + 500 της παράπλευρης οδού ΚΟ 14 στην περιοχή Σπάρτης),
- (vii) Περιοχή Ρουσάλια Δημοτικού Διαμερίσματος Μεγαλόπολης (πιθανότητα εμφάνισης προϊστορικών και κλασικών αρχαιοτήτων), (χ.θ. 7 + 00 έως χ.θ. 8 +00 του τμήματος Λεύκτρο – Α/Κ Παραδεισίων).

- 13.2** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ερευνήσει τα στοιχεία που θα έχουν συγκεντρωθεί για ενδεχόμενη ανεύρεση Αρχαιολογικών Ευρημάτων πριν από την εκτέλεση Κατασκευών σε κάθε περιοχή, με διενέργεια Αρχαιολογικών Τομών ή χρησιμοποίηση άλλων πρόσφορων μέσων. Η διενέργεια των Αρχαιολογικών Τομών, συνολικού μήκους μέχρι 80 χλμ. για όλο το Έργο, θα βαρύνει τον Παραχωρησιούχο. Κάθε άλλη δαπάνη επιπλέον Αρχαιολογικών Τομών, Αρχαιολογικής Έρευνας και παρακολούθησης των εργασιών και ανασκαφών, βαρύνει το Δημόσιο, σε εφαρμογή των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και της ισχύουσας νομοθεσίας. Η εκτέλεση από τον Παραχωρησιούχο επιπλέον Αρχαιολογικών Τομών πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και αμείβεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας περί Συμπληρωματικών Εργασιών. Οι Αρχαιολογικές Τομές θα διενεργούνται κατόπιν προειδοποίησης τεσσάρων (4) ημερών προς την Αρμόδια Αρχή, προκειμένου να εποπτεύσει και προς τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία, προκειμένου αυτοί να παραστούν.
- 13.3** Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, αμέσως μόλις διαπιστώσει την ύπαρξη Αρχαιολογικών Ευρημάτων κατά τις Αρχαιολογικές Διερευνητικές Τομές ή κατά την διάρκεια εκτέλεσης των Κατασκευών, να ειδοποιήσει την Αρμόδια Αρχή, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την Υπηρεσία και να διακόψει αμέσως τις Κατασκευές στην περιοχή των Αρχαιολογικών Ευρημάτων, λαμβάνοντας συγχρόνως όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση και διαφύλαξη των εν λόγω Αρχαιολογικών Ευρημάτων μέχρι να επιληφθεί η Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.
- 13.4** Μετά τον πρώτο χαρακτηρισμό των Αρχαιολογικών Ευρημάτων από την Αρμόδια Αρχή, θα δίνονται οδηγίες στον Παραχωρησιούχο είτε

για την συνέχιση των εργασιών, είτε για την αναστολή τους προς διενέργεια Αρχαιολογικών Ερευνών από την Αρμόδια Αρχή, είτε για την προσωρινή διακοπή των εργασιών στην περιοχή όπου ανακαλύφθηκε το Αρχαιολογικό Εύρημα για το διάστημα κατά το οποίο η Αρχαιολογική Υπηρεσία θα διενεργεί Αρχαιολογικές Έρευνες με δικά της μέσα και δαπάνη του Ελληνικού Δημοσίου.

- 13.5 Ο Παραχωρησιούχος έχει προβλέψει χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών πριν από την έναρξη των Κατασκευών, για Αρχαιολογικές Διερευνητικές Τομές, τυχόν Αρχαιολογικές Έρευνες και λοιπές εργασίες αντιμετώπισης των αποτελεσμάτων των ερευνών στις περιοχές που έχουν καθοριστεί ως πιθανές θέσεις ύπαρξης Αρχαιολογικών Ευρημάτων και αναφέρονται στο Άρθρο 13.1. Για τις Αρχαιολογικές Έρευνες και τις λοιπές εργασίες εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 13.4.
- 13.6 Συνολική Καθυστέρηση πέραν του ενός (1) μηνός στην Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Μελετών – Κατασκευών λόγω εργασιών σε σχέση με Αρχαιολογικά Ευρήματα κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών στις περιοχές του Άρθρου 13.1 ή των δύο (2) μηνών σε κάθε άλλη περιοχή του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης.
- 13.7 Κάθε Αρχαιολογικό Εύρημα ανήκει στην αποκλειστική κυριότητα του Δημοσίου.

14. Άδειες

14.1 Άδεια Κατασκευής – Λειτουργίας και Εκμετάλλευσης του Έργου

Το Δημόσιο χορηγεί με την παρούσα στον Παραχωρησιούχο τη Γενική Άδεια Κατασκευής – Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Έργου, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης (η «Άδεια Εκτέλεσης Έργου»). Η χορήγηση της Άδειας Εκτέλεσης Έργου δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να εφοδιαστεί με επιμέρους ή ειδικές Άδειες, όπου αυτό προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση ή στην κείμενη νομοθεσία.

14.2 Αίτηση

- 14.2.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει έγκαιρα και κατά τον προσήκοντα τρόπο αιτήσεις προς το Δημόσιο, τις Αρμόδιες Αρχές και τους Οργανισμούς

Κοινής Ωφελείας (Ο.Κ.Ω.) για την έκδοση όλων των Αδειών, ειδοποιώντας εγγράφως και εγκαίρως το Δημόσιο περί της υποβολής των αιτήσεων αυτών. Κάθε αίτηση θα συμπληρώνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και θα συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά έγγραφα. Εφ' όσον εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από της υποβολής δεν αμφισβητηθεί εγγράφως από την αδειοδοτούσα αρχή η πληρότητα των δικαιολογητικών εγγράφων, η υποβολή της αίτησης τεκμαίρεται πλήρης.

- 14.2.2** Για τους σκοπούς του παρόντος Άρθρου, έγκαιρη υποβολή αίτησης έκδοσης Άδειας θεωρείται εκείνη που απέχει από την ημερομηνία που προβλέπεται στο Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής για την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών, για τις οποίες ζητείται η εν λόγω Άδεια, χρόνο ίσο ή μεγαλύτερο από το χρόνο που προβλέπεται από την ισχύουσα για την έκδοσή της νομοθεσία και πάντως όχι μικρότερο των εξήντα (60) ημερών.
- 14.2.3** Το Ελληνικό Δημόσιο, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντός του για την έγκαιρη ολοκλήρωση του Έργου, θα εξασφαλίσει ότι οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας θα εκπονούν τις μελέτες που απαιτούνται και σχετίζονται με την μετατόπιση των δικτύων αρμοδιότητάς τους και των τυχόν σχετικών εγκαταστάσεων και θα εκτελούν τις αντίστοιχες εργασίες με δαπάνες τους, χωρίς να παρεμποδίζουν (στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό) τον Παραχωρησιούχο στην τήρηση του Χρονοδιαγράμματος. Παράλληλα ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει έγκαιρα στον εκάστοτε εμπλεκόμενο Ο.Κ.Ω. και πάντως όχι αργότερα από 3 μήνες προ της ημερομηνίας κατά την οποία η σχετική μετατόπιση δικτύου συνιστά Κρίσιμη Δραστηριότητα στο Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, τα απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να είναι δυνατός ο εκ μέρους των Ο.Κ.Ω. προγραμματισμός των σχετικών εργασιών.
- 14.2.4** Συμφωνείται ότι οι Κατασκευές που αναφέρονται στο άρθρο 20 της ΕΣΥ (υδραυλικά έργα, περιλαμβανομένης και της αποκατάστασης υφισταμένων αντιπλημμυρικών και αρδευτικών έργων) δεν περιλαμβάνονται στην έννοια

των ΟΚΩ και η σχετική δαπάνη βαρύνει εξ ολοκλήρου τον Παραχωρησιούχο.

14.3 Τεκμήριο Έκδοσης

Με την εξαίρεση της περιπτώσεως του Άρθρου 24.1.5 (2) της παρούσας, σε περίπτωση που το Δημόσιο ή άλλη Αρμόδια Αρχή ή Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας καθυστερεί την έκδοση οποιασδήποτε Άδειας πέραν της νόμιμης προθεσμίας ή, για την περίπτωση που αυτή δεν προβλέπεται, πέραν των εξήντα (60) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, καίτοι συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκδοσής της, αυτή θεωρείται αυτοδικαίως εκδοθείσα από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής. Η τεκμαρτή έκδοση Άδειας σύμφωνα με το παρόν Άρθρο βεβαιώνεται με σχετικό έγγραφο που εκδίδει η Υπηρεσία μετά από έγγραφη αίτηση του Παραχωρησιούχου.

14.4 Επιχειρήσεις ή Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας

- 14.4.1 Ο Παραχωρησιούχος, με δική του ευθύνη, φροντίδα και δαπάνη, θα εξασφαλίσει σε κατάλληλες θέσεις την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, στην ισχύ και στην τάση που θα του είναι απαραίτητες, καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης. Το Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο κάθε εύλογη συνδρομή για τη διάθεση από τους Ο.Κ.Ω. των ανωτέρω παροχών.
- 14.4.2 Οι όροι της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν κατ' αναλογία και για την τηλεφωνοδότηση και την υδροδότηση του Έργου.
- 14.4.3 Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση να μεριμνήσει για την έγκαιρη μεταβίβαση όλων των συμβατικών σχέσεων που αφορούν στις συνδέσεις ηλεκτροδότησης, τηλεφωνοδότησης και υδροδότησης των Υφιστάμενων Τμημάτων στον Παραχωρησιούχο, προς το σκοπό όπως εντός δύο μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης της παρούσας υλοποιηθούν όλες οι απαραίτητες ενέργειες προς τους αρμόδιους Ο.Κ.Ω., ώστε να είναι δυνατή η εφεξής πλήρης άσκηση των δικαιωμάτων και εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις σχέσεις αυτές από τον Παραχωρησιούχο.

14.5 Καθυστερήσεις

Οποιαδήποτε αδικαιολόγητη καθυστέρηση εκ μέρους των Ο.Κ.Ω μετακίνησης των δικτύων τους ή διάθεσης των παροχών των ανωτέρω παραγράφων 14.4.1, 14.4.2 και 14.4.3, που έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζεται δυσμενώς η Κρίσιμη Διαδρομή, αποτελεί Γεγονός Καθυστερήσης και, υπό την προϋπόθεση ότι επηρεάζεται δυσμενώς και η Λειτουργία του Έργου, Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

15. Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής

- 15.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει συμβληθεί με τον Κατασκευαστή με τη Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 9.
- 15.2 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 31.1.6, δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση του Κατασκευαστή, και οι όροι της Σύμβασης Μελέτης και Κατασκευής δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν ή να αποτελέσουν αντικείμενο οποιασδήποτε είδους, έγκυρης ως προς το Δημόσιο, παραίτησης των εκεί συμβαλλομένων μερών από δικαιώματα, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή να καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Ως αντικατάσταση του Κατασκευαστή νοείται και η αντικατάσταση οιασδήποτε μέλους του.
- 15.3 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιτρέπει στον Κατασκευαστή να αναθέτει υπεργολαβικά την εκπλήρωση μέρους των κατά την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής υποχρεώσεων του με την επιφύλαξη των όρων της Σύμβασης και των εξής προϋποθέσεων:
 - (i) Ότι ο υπεργολάβος θα συμμορφώνεται, με τις απαιτήσεις της Σύμβασης Μελέτης-Κατασκευής.
 - (ii) Ότι η ανάθεση της υπεργολαβίας δεν θα μειώνει τη δυνατότητα του Κατασκευαστή να εκπληρώσει τις κατά τη Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής υποχρεώσεις του ή/και τη δυνατότητα του Παραχωρησιούχου να εκπληρώνει τις κατά το παρόν υποχρεώσεις του.
 - (iii) Ότι ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό τα ονόματα και τα λοιπά στοιχεία του εκάστοτε σχετικού υπεργολάβου (ή υπεργολάβων) και θα κοινοποιεί ταυτοχρόνως αντίγραφο του εκάστοτε σχετικού

υπεργολαβικού συμφωνητικού (ή συμφωνητικών) μέσα σε προθεσμία επτά ημερών από την ημερομηνία υπογραφής των υπεργολαβικών συμφωνητικών αυτών.

- (iv) Ότι ο Κατασκευαστής θα παραμένει υπεύθυνος για αυτές τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τη Σύμβαση Μελέτης - Κατασκευής και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από την Σύμβαση Μελέτης και Κατασκευής, λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεών του πραγματοποιείται από υπεργολάβο.

- 15.4** Ο Παραχωρησιούχος δεν θα απαλλάσσεται από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες και υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του γεγονότος ότι οι υποχρεώσεις του εκτελούνται από τον Κατασκευαστή ή από οποιονδήποτε υπεργολάβο του Κατασκευαστή, το δε Δημόσιο δεν θα είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο υπεύθυνο έναντι του Κατασκευαστή ή οποιουδήποτε υπεργολάβου του, ούτε θα δεσμεύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο από τους όρους της Σύμβασης Μελέτης και Κατασκευής ή οποιουδήποτε σχετικού με αυτήν υπεργολαβικού συμφωνητικού.
- 15.5** Η χορήγηση συναίνεσης από το Δημόσιο ως προς τυχόν αλλαγή της ταυτότητας του Κατασκευαστή και η εξέταση ή η έγκριση (ή οποιασδήποτε τροποποίησης, αλλαγής, μεταβολής των όρων της Σύμβασης Μελέτης και Κατασκευής ή παραίτησης του Παραχωρησιούχου από δικαιώματά του δυνάμει αυτής, δεν θα απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες ή υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση, ούτε θα καθιστούν καθ' οιονδήποτε τρόπο το Δημόσιο υπεύθυνο έναντι οποιωνδήποτε από τα πρόσωπα αυτά, ούτε θα του δημιουργούν οποιαδήποτε δέσμευση από τους όρους της Σύμβασης αυτής ή του υπεργολαβικού συμφωνητικού.
- 15.6** Ο Παραχωρησιούχος έχει την αποκλειστική ευθύνη των πληρωμών προς τον Κατασκευαστή, το δε Δημόσιο δεν θα φέρει καμία ευθύνη για τέτοιες πληρωμές.
- 15.7** Ο Κατασκευαστής, τα μέλη του και οι τυχόν υπεργολάβοι του, όπως και οι τυχόν υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των Κατασκευών του Έργου (πλην των Μελετών) υπόκεινται στον πειθαρχικό έλεγχο του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και σε διοικητικές και παρεπόμενες διοικητικές κυρώσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή της νομοθεσίας περί εκτελέσεως

δημοσίων έργων, όπως θα οριστεί με το νόμο που θα κυρώσει την παρούσα Σύμβαση. Οι προβλεπόμενες χρηματικές κυρώσεις μπορεί να επιβάλλονται παράλληλα και στον Παραχωρησιούχο.

16. Χρονοδιαγράμματα του Έργου

16.1 Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών

- 16.1.1** Μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και εντός της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και να υποβάλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση στο Δημόσιο, το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Μελετών-Κατασκευών (ή «Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου T1») που θα προσαρτηθεί στη Σύμβαση Παραχώρησης σε αντικατάσταση του Χρονοδιαγράμματος Περιόδου Μελετών – Κατασκευών της Προσφοράς που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 6 - «Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών-Κατασκευών ή Περιόδου T1», συνοδευόμενο από το κατάλληλα προσαρμοσμένο σε αυτό χρονοδιάγραμμα εισροών - εκροών. Το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών θα πρέπει να περιέχει τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2.
- 16.1.2** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει και θα εγκρίνει το υποβληθέν σε αυτόν Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών-Κατασκευών μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του. Η σχετική έγκριση κοινοποιείται στο Δημόσιο.
- 16.1.3** Μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την υποβολή και κοινοποίηση του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου T1, το Δημόσιο μπορεί να ενημερώσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και τον Παραχωρησιούχο για τυχόν σχόλια ή αντιρρήσεις του.
- 16.1.4** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο, μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής ενημέρωσης από το

Δημόσιο, αν συμφωνεί, και κατά συνέπεια τροποποιεί το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών -Κατασκευών ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις τους. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός αν ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μετά από προσφυγή του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου.

16.1.5 Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητούν την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή/και τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορούν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να προσφύγουν στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

16.1.6 Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποδεχθεί τα σχόλια ή τις ενστάσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις απαραίτητες οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου αυτός να επανυποβάλει το Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών - Κατασκευών προς έγκριση, οι δε ανωτέρω διατάξεις θα εφαρμόζονται αναλόγως και για αυτή τη νέα υποβολή.

16.2 Μηνιαίες Εκθέσεις Προόδου

16.2.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να παραδίδει στο Δημόσιο και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό τις μηνιαίες εκθέσεις προόδου που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού μηνός, η δε υποχρέωση υποβολής εκθέσεων υφίσταται μέχρι την ολοκλήρωση από τον Παραχωρησιούχο όλων των εργασιών οι οποίες αναφέρονται ως εκκρεμείς στη Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών ή και μετά.

16.2.2 Το περιεχόμενο των Μηνιαίων Εκθέσεων Προόδου δύναται να τροποποιηθεί κατόπιν συμφωνίας του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου, μετά από γνώμη του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

16.3 Χρονοδιαγράμματα Εφαρμογής Περιόδων Λειτουργίας και Τ3.

- 16.3.1 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στο Δημόσιο τα Χρονοδιαγράμματα Εφαρμογής Περιόδων Λειτουργίας και T3, εντός της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2.
- 16.3.2 Μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού μηνός ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να παραδίδει στο Δημόσιο τις μηνιαίες εκθέσεις προόδου της Περιόδου Λειτουργίας που προβλέπονται στο άρθρο 6 του Προσαρτήματος 2.

17. Μελέτες – Ανεξάρτητος Μηχανικός

17.1 Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου

- 17.1.1 Ο Παραχωρησιούχος θα εκπονήσει και ολοκληρώσει με ευθύνη του τις απαιτούμενες Μελέτες σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου T1.
- 17.1.2 Οι Μελέτες θα καταρτισθούν σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης και ειδικότερα σε συμμόρφωση με:
- (i) τους Περιβαλλοντικούς Όρους
 - (ii) την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.),
 - (iii) τον Κανονισμό Μελετών και Ερευνών (Κ.Μ.Ε.),
 - (iv) την Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.),
 - (v) τις Προδιαγραφές τις οποίες καθορίζουν ή στις οποίες παραπέμπουν η Σύμβαση και τα Προσαρτήματά της,
 - (vi) τα εγχειρίδια ποιότητας ως προς την ανάπτυξη και τον έλεγχο των Μελετών σύμφωνα προς το ISO-9001,
 - (vii) όλες τις σχετικές Άδειες, και
 - (viii) όλους τους ισχύοντες σχετικούς νόμους.

Όλα τα προαναφερόμενα από (i) έως και (viii) θα αποκαλούνται εφεξής οι «Απαιτήσεις Μελέτης».

- 17.1.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την εκπόνηση των Μελετών από τους Μελετητές που έχουν

οριστεί με την Προσφορά ή, σε περίπτωση αντικατάστασής τους, σύμφωνα με το επόμενο άρθρο, από τον αντικαταστάτη τους.

17.1.4 Οι Μελετητές που ορίζονται με την Προσφορά δεν επιτρέπεται να αντικατασταθούν χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου. Το Δημόσιο δικαιούται, αλλά δεν υποχρεούται να παράσχει τη συναίνεσή του αυτή και μόνον εφ' όσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (i) ο Παραχωρησιούχος έχει ζητήσει με έγγραφο αίτημά του προς το Δημόσιο την αντικατάσταση των Μελετητών με άλλους, απολογώντας ειδικά και με επάρκεια την ανάγκη αντικαταστάσεως.
- (ii) ο Παραχωρησιούχος έχει τεκμηριώσει πλήρως ότι οι προτεινόμενοι νέοι Μελετητές ανταποκρίνονται εξ ίσου με ή καλύτερα από τους υφιστάμενους στις απαιτήσεις του Έργου.

17.1.5 Ο Παραχωρησιούχος δηλώνει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές και κάθε επί μέρους τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για το σκοπό τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή εύλογα προκύπτει από τις Προδιαγραφές.

17.1.6 Ο Παραχωρησιούχος σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη του επί τη βάση του παρόντος Άρθρου 17 ή από την παρούσα Σύμβαση εν γένει, λόγω του ότι εγκρίθηκε ο διορισμός των Μελετητών ή του αντικαταστάτη τους από το Δημόσιο ή λόγω διαφωνίας ανάμεσα στους Μελετητές και τον Παραχωρησιούχο ή λόγω παραβάσεων εκ μέρους των Μελετητών των υποχρεώσεών τους.

17.2 Μελέτες

17.2.1 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει από τους Μελετητές την κατάρτιση των Μελετών για το Έργο Παραχώρησης και τα Τοπικά Έργα στο επίπεδο και λεπτομέρειες που εύλογα θα καθορίσει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, προκειμένου να δυνηθεί να ελέγξει και εγκρίνει το σχεδιασμό των Κατασκευών Περιόδου T1 και να καθορίσει το κατά πόσο η ποιότητα των μελετών, των

κατασκευών, της λειτουργικότητας, των συστημάτων, διευκολύνσεων, προδιαγραφών ή/και τελεωμάτων των Κατασκευών Περιόδου T1 συμμορφώνεται από πάσης πλευράς με τις Απαιτήσεις Μελέτης.

17.2.2 Κάθε Μελέτη θα περιέχει τις κύριες διαστάσεις και τεχνικά χαρακτηριστικά των Μονίμων και Προσωρινών Κατασκευών και θα παρουσιάζεται με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η εκτίμησή της σε σχέση με τη λειτουργικότητα, ασφάλεια, το περιβάλλον και τα τελειώματα.

17.2.3 Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση προς το Δημόσιο, κάθε τμήμα της Μελέτης σε δύο (2) αντίγραφα αμέσως μετά την κατάρτισή της, σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου T1 και τη συμφωνία του Άρθρου 17.3.2.

17.3 Έλεγχος Μελετών

17.3.1 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει και θα εγκρίνει τις Μελέτες, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση με τα Προσαρτήματά της και τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, και θα είναι υπεύθυνος για:

- (i) την επιθεώρηση και τον έλεγχο του κατά πόσον οι Μελέτες ανταποκρίνονται προς τις Απαιτήσεις Μελέτης και την εντολή για εκτέλεση οποιαδήποτε συμπληρωματικής μελέτης αναγκαίας για τη συμμόρφωση των Μελετών προς τις απαιτήσεις αυτές,
- (ii) την έγκριση του προγράμματος ερευνών και δοκιμών επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου, τον έλεγχο της καταλληλότητας και επάρκειας αυτών για τους σκοπούς της μελέτης και την χορήγηση αντιγράφου αυτού του εγκεκριμένου προγράμματος στον Παραχωρησιούχο και στο Δημόσιο,
- (iii) την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την έγκριση των εγχειριδίων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικού ελέγχου μελετών (η οποία θα βασίζεται στις

διαδικασίες του ISO-9001), την εντολή για τροποποιήσεις ή προσθήκες (όπως απαιτείται) και την παρακολούθηση της υλοποίησής τους,

- (iv) τη σύνταξη και παροχή στον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο, περιοδικών (τουλάχιστον ανά δίμηνο) εκθέσεων προόδου, οι οποίες θα καλύπτουν τις δραστηριότητες της προηγούμενης περιόδου και τα προβλήματα τα οποία ανέκυψαν και θα παρουσιάζουν το πρόγραμμα δραστηριοτήτων της επόμενης περιόδου με αναφορά σε όλες τις δοκιμές οι οποίες θα πρέπει να διενεργηθούν,
- (v) την επιβολή τυχόν αναγκαίων μετρήσεων δομικής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών και την ανασκόπηση των αποτελεσμάτων τους,
- (vi) τον έλεγχο και την έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης, σύμφωνα με τα Άρθρα 23.5 και 23.6 και τις εκεί προβλεπόμενες προθεσμίες.

17.3.2 Εντός μηνός από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα συμφωνήσουν εγγράφως τυχόν λεπτομέρειες του προβλεπόμενου στην Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού τρόπου υποβολής στον Ανεξάρτητο Μηχανικό των Μελετών και των προθεσμιών εντός των οποίων ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα υποχρεούται να εκδίδει το Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης.

17.4 Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης

17.4.1 Μέσα σε προθεσμία που θα συμφωνηθεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Ανεξάρτητου Μηχανικού σύμφωνα με το Άρθρο 17.3.2, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να εκδώσει και να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο ένα Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο, και στην περίπτωση του Δημοσίου, θα επισυνάψει ένα πλήρες αντίγραφο των εν λόγω εγκεκριμένων Μελετών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που έχει στην κατοχή του

ο Ανεξάρτητος Μηχανικός. Ειδικά ως προς το Δημόσιο, το αντίγραφο θα πρέπει να συνοδεύεται από το φύλλο ελέγχου της εγκριθείσας Μελέτης. Από την ημέρα της έκδοσης του Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, οι εγκεκριμένες Μελέτες θεωρούνται «καλές προς κατασκευή» και ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να αρχίσει άμεσα τις σχετικές εργασίες.

- 17.4.2** Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λήψης των ως άνω εγκεκριμένων Μελετών, το Δημόσιο δικαιούται να γνωστοποιήσει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό (με κοινοποίηση στον Παραχωρησιούχο) την ύπαρξη τυχόν σχολίων ή αντιρρήσεων του ως προς τη μη συμμόρφωση των Μελετών προς τις Απαιτήσεις Μελέτης και/ή τυχόν ανακολουθιών τους με οποιεσδήποτε προηγουμένως εγκριθείσες Μελέτες, εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους έχει αυτή τη άποψη.
- 17.4.3** Μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της γνωστοποίησης αυτής από το Δημόσιο, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο κατά πόσον συμφωνεί με ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις αυτές. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι τελική και δεσμευτική εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, εφόσον το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος προσφύγουν σε αυτήν.
- 17.4.4** Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητήσουν την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορούν, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να προσφύγουν στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.
- 17.4.5** Εάν είτε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός είτε η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών) αποδεχθούν τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις αναγκαίες οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου να επανυποβάλει αίτηση για τη χορήγηση

νέου Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης, οι δε διατάξεις του παρόντος Άρθρου 17.4 θα ισχύουν και γι' αυτή την επανυποβολή. Σχόλια ή αντιρρήσεις που προβλήθηκαν κατά την πρώτη υποβολή δεν επιτρέπεται να προβληθούν εκ νέου.

- 17.4.6** Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει εγκρίνει την Μελέτη που του έχει υποβληθεί, και ο Παραχωρησιούχος ή το Δημόσιο δεν έχουν προβάλει αντιρρήσεις ως προς την έγκριση αυτή μέσα στις προθεσμίες του παρόντος Άρθρου 17.4 ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι η έγκριση θα πρέπει να δοθεί, τότε το σχετικό Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης καθίσταται οριστικό.

17.5 Τροποποίηση

Καμία εγκεκριμένη Μελέτη (ή τμήμα αυτής) που εγκρίθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος Άρθρου δεν μπορεί να τροποποιηθεί, να αλλάξει ή να παραλλαχθεί, παρά μόνο μετά από ειδική έγγραφη πρόταση για την τροποποίηση, αλλαγή ή παρέκκλιση που θα υποβληθεί στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για έγκριση σύμφωνα με τις διαδικασίες του Άρθρου 17.3.

17.6 Έναρξη Κατασκευών Περιόδου T1

Ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται να ξεκινήσει την κατασκευή οποιουδήποτε τμήματος των Κατασκευών Περιόδου T1 εάν πρώτα δεν έχουν εγκριθεί οι σχετικές Μελέτες που αφορούν το τμήμα αυτό σύμφωνα με το Άρθρο 17.3.

17.7 Ανεξάρτητος Μηχανικός

- 17.7.1** Ο Παραχωρησιούχος έχει συνάψει με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, ο οποίος είναι ανεξάρτητος, διεθνούς φήμης και ειδικευμένος στην επίβλεψη παρόμοιων έργων, τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 10.
- 17.7.2** Το Δημόσιο συμφωνεί και αποδέχεται με την παρούσα Σύμβαση όπως, από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, η έγκριση των Μελετών και η Επίβλεψη των Κατασκευών της Περιόδου T1 διενεργηθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού. Σε

περίπτωση ασυμφωνίας οιοιδήποτε όρου της παρούσας με όρο της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Άρθρου 3.3.3.

- 17.7.3** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν μπορεί να αντικατασταθεί ούτε μπορούν να τροποποιηθούν οι όροι της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οιοιδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς προηγούμενη έγγραφη έγκριση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα.
- 17.7.4** Εάν το Δημόσιο διαπιστώσει ότι ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει ουσιαδώς παραβεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις, το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να (και ο Παραχωρησιούχος πρέπει να) καταγγείλει τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού και να αντικαταστήσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό εφόσον δεν αρθεί η παράβαση, μετά από σχετική ειδοποίηση που επιδίδει ο Παραχωρησιούχος στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για την παράβαση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού.
- 17.7.5** Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού και αν συντρέχει περίπτωση, με τις υποδείξεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού (εφόσον οι υποδείξεις αυτές έχουν δοθεί σύμφωνα με τα βάσει της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού δικαιώματά του).
- 17.7.6** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει καθήκον επιμελείας και είναι υπεύθυνος έναντι του Δημοσίου καθώς και του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό προβλέπεται στην Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.

17.8 Ευθύνη Παραχωρησιούχου

- 17.8.1** Η υποβολή οποιασδήποτε Μελέτης ή οιοιδήποτε έγγραφου που υποβάλλεται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, η έγκρισή ή απόρριψή του, η έκδοση οιοιδήποτε Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης, η υποβολή σχολίων ή αντιρρήσεων από το Δημόσιο και η οποιαδήποτε παραπομπή οιοιδήποτε ζητήματος στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών σύμφωνα με το

παρόν Άρθρο, δεν θα απαλλάσσουν καθ' οιονδήποτε τρόπο τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από το παρόν Άρθρο ή από άλλη αιτία.

17.8.2 Οποιαδήποτε εκ μέρους του Ανεξάρτητου Μηχανικού παράβαση των υποχρεώσεων του από τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού ή οποιαδήποτε καθυστέρηση εκ μέρους του ή που προκλήθηκε εξαιτίας του σχετικά με την εκπλήρωση ή την έγκαιρη εκπλήρωση των υποχρεώσεων του από την Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, ή οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ του Ανεξάρτητου Μηχανικού και του Παραχωρησιούχου που αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή εξ' άλλης αιτίας, δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ' οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες του από ή σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

17.8.3 Σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 29.3.1, το Δημόσιο θα δικαιούται να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.

17.9 Αμοιβή Ανεξάρτητου Μηχανικού

Με την επιφύλαξη των Άρθρων 26.2 και 26.4.2, ο Παραχωρησιούχος είναι ο μόνος υπόχρεος για την πληρωμή αμοιβών και λοιπών δαπανών και εξόδων του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το δε Δημόσιο δεν θα έχει καμία ευθύνη για τις δαπάνες αυτές.

18. Κατασκευές Περιόδου T1

18.1 Διάρκεια

Η συνολική διάρκεια της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και όλες οι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες προσμετρώνται σε ημερολογιακούς μήνες από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελέσει και ολοκληρώσει τις Κατασκευές Περιόδου T1:

18.1.1 Εντός πενήντα τεσσάρων (54) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (η «Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών»).

όπως η προθεσμία αυτή τυχόν παραταθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

18.1.2 Σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, τις Τεχνικές Απαιτήσεις και τους Κανόνες της Τέχνης και της Επιστήμης προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές και κάθε τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για το σκοπό τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή ευλόγως προκύπτει από τις Προδιαγραφές.

18.1.3 Ως Ημερομηνία Πέρατος της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών (Περίοδος T1) νοείται η έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Μελετών - Κατασκευών (Β.Π.Ε.-T1), σύμφωνα με το άρθρο 18.4.3 (i).

18.2 Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες – Ποινικές Ρήτρες

Για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της προόδου των Κατασκευών της Περιόδου T1, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος συμφωνούν στις ακόλουθες Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες, με αφετηρία την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης:

18.2.1 Πρώτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός τεσσάρων (4) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει:

- (i) να υποβάλει τα Εγχειρίδια Λειτουργίας, Επιθεώρησης και Συντήρησης Α' Φάσης για τα Υφιστάμενα Τμήματα του Έργου, με τα ΚΕΣ σε προσωρινή ή οριστική θέση,
- (ii) να προσδιορίσει την θέση των Προσωρινών Κατασκευών του Έργου,
- (iii) να ενημερώσει όλους τους εμπλεκόμενους Οργανισμούς για έκδοση Αδειών ή εκτέλεση εργασιών για το Έργο και να συγκεντρώσει τα στοιχεία για τις απαιτούμενες Άδειες και κυρίως για τις απαιτούμενες περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις,
- (iv) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών - Κατασκευών που θα προσαρτηθεί στην παρούσα Σύμβαση με πλήρη ανάλυση και συσχετισμό με τις εισροές - εκροές κατά την Περίοδο Μελετών - Κατασκευών,

το οποίο θα αποτελεί επικαιροποίηση του χρονοδιαγράμματος της Προσφοράς του.

- (v) να υποβάλλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής της Περιόδου Λειτουργίας και Συντήρησης.
- (vi) να έχει συντάξει και υποβάλει στο Δημόσιο το κτηματολόγιο των τυχόν απαιτούμενων συμπληρωματικών απαλλοτριώσεων για Συμπληρωματικούς Χώρους που του είναι αναγκαίοι μέχρι το πέρας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών ή/και να υποδείξει τυχόν αναγκαίους Πρόσθετους Χώρους της περιπτώσεως του Άρθρου 12.2.3 (i).
- (vii) να έχει ολοκληρώσει όλες τις λοιπές απαιτούμενες ενέργειες για την παράδοση των Υφιστάμενων Τμημάτων σύμφωνα με τα Άρθρα 12.1.2 και 12.1.3 της παρούσας.

18.2.2 Δεύτερη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές στο Υφιστάμενο Τμήμα Κόρινθος – Τρίπολη, πλην των Κατασκευών της σήραγγας Αρτεμισίου.

18.2.3 Τρίτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές:

- (i) στο Τμήμα Τρίπολη - Αθήναιον, και
- (ii) στη σήραγγα Αρτεμισίου (όλες οι κατασκευές στον υφιστάμενο και στο νέο κλάδο και συναρμογή με τον αυτοκινητόδρομο).

18.2.4 Τέταρτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία:

Εντός σαράντα (40) μηνών ο Παραχωρησιούχος πρέπει να έχει ολοκληρώσει τις Κατασκευές στο τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα.

18.2.5 Ποινικές Ρήτρες

- (i) Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπαίτιας εκ μέρους του υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας του Άρθρου 18.1.1 της παρούσας, ορίζεται σε σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) Ευρώ και επιβάλλεται για υπέρβαση ίση ή μικρότερη από το 10% της συνολικής προθεσμίας. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε μέρα ορίζεται σε ενενήντα χιλιάδες (90.000) Ευρώ.
- (ii) Οι ποινικές ρήτρες για υπαίτια από τον Παραχωρησιούχο υπέρβαση των Αποκλειστικών Τμηματικών Προθεσμιών του Άρθρου 18.2 της παρούσας, οι οποίες είναι ανέκκλητες, ορίζονται ως ακολούθως:
 - (a) Για υπέρβαση της πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως.
 - (b) Για υπέρβαση της δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως.
 - (c) Για υπέρβαση της τρίτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε σαράντα χιλιάδες (40.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του

10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε ογδόντα χιλιάδες (80.000) Ευρώ ημερησίως.

- (d) Για υπέρβαση της τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας η ποινική ρήτρα ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) Ευρώ ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε είκοσι χιλιάδες (20.000) Ευρώ ημερησίως.

- (iii) Σε περίπτωση που συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την επιβολή στον Παραχωρησιούχο ποινικής ρήτρας για υπέρβαση περισσοτέρων της μιας προθεσμιών, τότε θα επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο ενιαία ποινική ρήτρα προσδιοριζόμενη στο ύψος της μεγαλύτερης από τις συντρέχουσες προσαυξημένη κατά 10% για κάθε πέραν της μιας ποινική ρήτρα.

18.2.6 Άθροισμα Ποινικών Ρητρών

Το άθροισμα των ποσών των ποινικών ρητρών που επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει του παρόντος Άρθρου, περιορίζεται κατ' ανώτατο όριο στο ποσό των πενήντα εκατομμυρίων Ευρώ (€ 50.000.000,00).

18.3 Επίβλεψη

- 18.3.1** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, πέραν των υποχρεώσεων του σύμφωνα με το άρθρο 17.3 της παρούσας, θα επιβλέπει την εκτέλεση των Κατασκευών Περιόδου T1.

- 18.3.2** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού, θα είναι υπεύθυνος κατά την Περίοδο Μελετών – Κατασκευών, μεταξύ άλλων και για τα ακόλουθα:

- (i) Τον έλεγχο και έγκρισή του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και του συναρτώμενου χρονοδιαγράμματος εισροών-